Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecător Eugen Bejenaru)

Dosarul nr. 2a-273/2025 (PIGD: 2-24134146-03-2a-20022025)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

10 iunie 2025 municipiul Bălți

Instanța în componența:

Radu Holban, *președintele completului*

Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari, *judecători*,-

examinând, fără convocarea părților, *în procedura cererilor cu valoare redusă*, apelul declarat de Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie, împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 06 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Gramațcaia Natalia în contradictoriu cu Demianova Anna și Demianov Oleg, cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

I. Pretenţiile reclamantului:

1. La 25 noiembrie 2024, Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Demianova

Anna și Demianov Oleg cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată (fila dosarului 4-8).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, apelanta Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie a invocat următoarele:

În fapt, la 24.05.2023 Gramațcaia Natalia a înaintat acțiune împotriva pârâților Demianova Anna și Demianov Oleg privind partajarea bunurilor proprietate comună.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 17.11.2023 cererea de chemare în judecată a fost admisă, cu încasarea în mod solidar de la pârâți a sultei bănești și a cheltuielilor de judecată în sumă de 112 701,75 lei.

Ulterior, prin hotărârea suplimentară din 01.12.2023, din contul pârâților s-au mai încasat și alte cheltuieli de judecată omise, în sumă de 653,12 lei. Suma totală fiind de 113 354,87 lei.

La data de 19.12.2023 hotărârea Judecătoriei Bălți din 17.11.2023 a devenit irevocabilă, iar la data de 03.01.2024 a devenit irevocabilă și hotărârea suplimentară din 01.12.2023, actele judecătorești nu au fost contestate.

Începând cu data de 19 decembrie 2023 Gramațcaia Natalia a mai oferit posibilitate debitorilor Demianova Anna, Demianov Oleg să execute binevol hotărârea instanței de judecată, privind încasarea sultei bănești și a cheltuielilor de judecată, așteptând încă 27 zile și respectiv 12 zile, achitările respective.

Partea reclamantă indică că, reieșind din faptul că debitorii nu executau hotărârea judecătorească benevol, Gramațcaia Natalia s-a adresat către executorul judecătoresc în vederea executării silite a documentului executoriu.

Astfel, achitarea sumelor datorate s-a extins în timp de câteva luni (tabelul cu achitări este anexat). Din considerentul că Demianova Anna, Demianov Oleg nu și-au onorat obligațiile sale impuse de lege către data devenirii definitive a hotărârii, reclamantul consideră că este în drept să solicite dobânda de întârziere.

În temeiul prevederilor art. 10, 16, 874, 901, 942 Cod civil și art. 85 alin. (1), 90, 96, 166-167 Cod de procedură civilă, reclamanta Gramațcaia Natalia a solicitat încasarea, în mod solidar, de la Demidova Anna și Demidov Oleg în folosul său a dobânzii de întârziere în sumă de 3054,34 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 2700,00 lei.

3. Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 02 decembrie 2024 cererea de chemare în judecată depusă de Gramațcaia Natalia a fost acceptată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă (fila dosarului 41).

II. Soluția instanţei de fond:

4. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 06 ianuarie 2025, cererea de chemare în judecată a fost respinsă (fila dosarului 50; 56-60).

III. Solicitarea apelantului:

5. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 10 ianuarie 2025 apelanta Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie, a declarat apel prealabil împotriva acestei hotărâri (fila dosarului 55), iar la data de 27 martie 2025, a depus o cerere de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept, conform prevederilor articolelor 364 și 365 Cod de procedură civilă, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi soluții pe caz de admitere a acțiunii înaintate (fila dosarului 69-71).

IV. Argumentele apelantului:

6. În motivarea cererii de apel, apelanta a invocat dezacordul său cu hotărârea instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de anulare, cu emiterea unei noi soluții prin care să fie dispusă admiterea cerințelor formulate în cererea de chemare în judecată.

Susține că, unicul argument corect din hotărâre, expus de instanţa de fond este că: *”Odată cu stingerea obligaţiei principale creditorul pierde dreptul de a se adresa către executorul judecătoresc cu calcularea dobânzii de întârziere, or, în astfel de cazuri legiuitorul a prevăzut un drept garantat al debitorului de a fi scutit de la plăţi penalizatoare în cazul stingerii obligaţiei principale.* ”

Însă, apelanta nici nu contestă afirmaţia respectivă.

Suplimentar, consideră că este adevărat faptul că o astfel de cerere *(privind calcularea sumelor rezultate din întîrzierea executării),* potrivit art. 24 Cod de executare, poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deţine documentul executoriu prin care se stabileşte obligaţia principală, până la stingerea acesteia.

Totodată, în litigiul din speţă, invocă un alt temei de încasare a sumelor solicitate.

Or, iniţial, reclamanta/creditor Gramaţcaia Natalia, aşteptând o perioadă suficientă de timp pentru executarea hotărârii judecătoreşti din 17 noiembrie 2023 nu cunoştea când anume pârâţii/debitori Demianov au de gând de a-i achita complet datoria existentă faţă de aceasta.

Drept urmare, la data de 15 mai 2024, apelanta/creditorul Gramaţcaia Natalia, având nestinsă încă o suma de bani (în jur de 5000 lei) a depus în adresa executorului judecătoresc Romah Oleg o cerere, prin care a solicitat calcularea intimaţilor/debitori Demianova Anna şi Demianov Oleg a dobânzii, ca rezultat de întârziere a executării obligaţiei principale.

Astfel, în urma depunerii cererii respective (15.05.2024), a doua zi (16.05.2024) executorul a achitat suma restantă de 5154,87 lei în folosul creditorului Gramaţcaia Natalia.

Subsecvent, menționează că, prin răspunsul executorului judecătoresc din 21 mai 2024, la calcularea dobânzii de întârziere a fost refuzată apelantei Gramaţcaia Natalia, din motivul depunerii cererii cu întârziere de o zi.

Conform prevederilor art. 24 Cod de executare, se referă la perioada de timp, când aceste sume pot fi încasate prin procedura simplificată, atunci când Titlul Executoriu încă se află la executorul judecătoresc, şi nu este nevoie de a se adresa suplimentar instanţei de judecată (inclusiv cu suportarea altor cheltuieli inutile: taxa de stat, taxa de timbru, cheltuieli pentru avocat şi altele).

Totodată, precizează că prin executarea necorespunzătoare a obligaţiunilor intimaţilor Demianov, au fost încălcate drepturile apelantei Gramaţcaia Natalia rezultate din mai multe norme a dreptului material, iar Titlul executoriu deja nu se află la executorul judecătoresc, Gramaţcaia Natalia are tot dreptul să-şi apere interesele sale pe baza de principii generale, în ordinea standard, în instanţa de judecată.

Astfel, consideră că încasarea sumelor menţionate, ca rezultat de întârziere a executării obligaţiei principale, poate fi efectuată doar prin înaintarea unei noi acţiuni în instanța de judecată, privind încasarea dobânzii de întârziere.

Aşadar, întrucât intimaţii/debitori Demianova Anna şi Demianov Oleg nu şi-au onorat obligaţiile sale impuse de legea către data devenirii definitive a hotărârii, apelanta Gramaţcaia Natalia este în drept să solicite dobânda de întârziere.

În sensul dat, remarcă faptul că, dobânda de întârziere în prezentul litigiul se solicită a fi încasată în temeiul prevederilor Codului civil menţionate în acţiune, și nu în baza art. 24 alin. (1) Cod de executare, ce a fost greşit perceput de instanţa de fond.

Pe cale de consecință, reieşind din circumstanţele cauzei în coraborare cu normele de drept din articolele 16 alin. (1), (2); 254 alin. (2) lit. a), 255 Cod de procedură civilă, articolele 16 alin. (l) lit. h), 901, 942 alin. (1) a Codului civil, se defineşte momentul de pornire a perioadei de calculare a dobânzii de întârziere din ziua imediat următoare la care hotărârea instanţei din 17 noiembrie 2023 a devenit definitivă și irevocabilă (19 decembrie 2023), adică data de 20 decembrie 2023 în privinţa sumei de 112 701,75 lei.

La fel și din ziua imediat următoare, în care hotărârea suplimentară a devenit definitivă şi irevocabilă (03 ianuarie 2024), adică la data de 04 ianuarie 2024**,** în privinţa sumei de 653,12 lei.

De asemenea, reține că perioada pentru care se solicită calcularea dobânzii de întârziere este 20 decembrie 2023 – 14 mai 2024.

La fel, în conformitate cu art. 874 alin. (l) Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobândă, se plăteşte o dobîndâ egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

(2) Rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă: a)pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b)pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

Prin urmare, reieşind din normele invocate, se atestă că pentru suma de 112 701,75 lei, pentru perioada 20.12.2023 - 31.12.2023, este aplicabilă rata de bază a BNM în mărime de 6 %, adică cea care era în vigoare la data de 1 iulie 2023, pentru al doilea semestru al anului, aprobată la 20 iunie 2023.

Totodată, reține că pentru suma de 113 354,87 lei, pentru perioada 01.01.2024 - 14.05.2024, este aplicabilă rata de bază a BNM în mărime de 4,75 %, adică cea care era în vigoare la data de 1 ianuarie 2024, pentru primul semestru al anului, aprobată la 07 noiembrie 2023.

Prin urmare, suma dobânzii de întâziere, conform calculului anexat la acţiunea dată constituie 3 054,34 Iei.

În situaţia dată, apelant Gramaţcaia Natalia consideră că cerințele sale sunt legale, iar soluţia instanţei de fond o apreciază ca fiind una neîntemeiată, urmând a fi casată.

În drept, cererea de apel este întemeiată pe prevederile articolelor 357, 358, 360, 362, 364, 365 Cod de procedură civilă.

7. În conformitate cu prevederile art. 276^4 alin. (5) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.*

8. Conform art. 276^3 alin. (1), (2) Cod procedură civilă, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.*

9. Ținând cont de normele legale sus-indicate, prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 03 aprilie 2025 s-a acceptat apelul spre examinare, fiind intentat procesul în instanța de apel, *în procedura cererilor cu valoare redusă*. Prin aceiași încheiere s-a stabilit termenul limită pentru prezentarea de către participanții la proces a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 din Cod de procedură civilă, sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 30 aprilie 2025.

10. În termenul stabilit de instanța de apel, intimata Demianova Anna, reprezentată de avocata Vlas Elena, a prezentat referință în care a reiterat argumentele invocate de ea la examinarea cauzei în instanța de fond, solicitând în final respingerea cererii de apel cu menținerea ca fiind legală și întemeiată a hotărârii instanței de fond (fila dosarului 78-80).

V. Aprecierea instanţei de apel:

11. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și

normelor legale relevante speței, completul Colegiului civil consideră că apelul declarat de reclamanta Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie, este nefondat, din următoarele considerente.

12. Potrivit art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.*

13. Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1033 din 21 decembrie 2023 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, în mărime de 13700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.

14. Cuantumul datoriei invocate de reclamanta-apelantă în acțiunea înaintată constituie 3054,34 lei, ceea ce denotă că acțiunea civilă corect a fost examinată de prima instanță în procedura cererilor cu valoare redusă.

15. Potrivit art. 276^4 alin. (4) Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod.*

16. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

17. Instanța de apel reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 06 ianuarie 2025 (fila dosarului 30), iar apelul preliminar a fost depus, prin intermediul poștei terestre la 10 ianuarie 2025 (fila dosarului 55). Prin urmare, cererea de apel a fost declarată în termenul legal stabilit la art. 362 Cod procedură civilă.

18. Potrivit art. 376 alin. ($1^{1)}$ Cod procedură civilă, *apelul împotriva hotărârilor emise de instanţa de insolvabilitate, precum şi împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, în condiţiile examinării cauzelor în primă instanţă.*

15. În conformitate cu prevederile art. 276^4 alin. (5) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.*

19. Potrivit art. 276^3 alin. (1), (2) Cod procedură civilă, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.*

20. În conformitate cu dispozițiile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.*

21. În accepțiunea art. 373 Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor din apel. Instanța nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.*

22. În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

23. În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din*

Codul de procedură civilă prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

24. În conformitate cu cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, eclarat, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

25. Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabileşte că, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţa pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

26. Art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.*

27. Astfel, potrivit regulilor unui proces echitabil, instanța de apel are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

28. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

29. Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de ași argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

30. În opinia completului Colegiului civil, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre motivată, bazată pe materialul probator administrat şi legislația incidentă speței.

31. Prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, fiind adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

32. Art. 6 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăților Fundamentale (CEDO), garantează dreptul justițiabilului la o hotărîre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărîrile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

33. În conformitate cu art. 5 alin. (1) Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

34. Potrivit art. 9 Codul civil, (*1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu*

sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii;

35. Conform art.10 alin. (1) Codul civil*, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.*

36. Potrivit art. 15 alin. (1) Codul civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

37. În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de executare, *(1) Executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile.*

38. În temeiul cu art. 15 alin. (1) Cod de Executare, *(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor.*

39. Potrivit art. 22 alin. (1), lit. g) Cod de executare, *Executorul judecătoresc este în drept: g) să calculeze dobînzi, penalităţi, alte sume rezultate din întîrzierea executării unei obligaţii ce decurge dintr-un document executoriu.*

40. Conform art. 24 Cod de executare, *(1) La cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze şi să încaseze dobînzile, penalităţile şi alte sume rezultate din întîrzierea executării, în funcţie de rata inflaţiei şi în conformitate cu art. 619 din Codul civil. Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întîrzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deţine documentul executoriu prin care se stabileşte obligaţia principală, pînă la stingerea acesteia. Sumele menţionate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanţa a devenit exigibilă (scadentă) şi pînă la data plăţii efective a obligaţiei cuprinse în orice document dintre acestea,*

în perioada de calcul fiind inclusă şi durata suspendării procedurii de executare, în condiţiile prevăzute de prezentul cod. (2) Încheierea executorului judecătoresc se emite, în condiţiile alin.(1) al prezentului articol, doar la momentul încasării/executării sumei obligaţiei principale. Încheierea respectivă este document executoriu şi poate fi contestată în termen de 10 zile de la data emiterii. Încheierea respectivă este executorie după devenirea sa definitivă, numai dacă debitorul nu consimte expres asupra executării ei imediate. Competent pentru emiterea şi executarea acestei încheieri este executorul judecătoresc care stabileşte obligaţia principală.

41. Potrivit art. 40 Cod de executare,

(1) Din momentul intentării procedurii de executare, toate achitările între debitor şi creditor se fac prin intermediul biroului executorului judecătoresc, cu excepţia cazului în care aceştia încheie o tranzacţie în condiţiile art.62 din prezentul cod.

(2) Sumele destinate creditorilor se transferă de către debitor pe contul curent special al executorului judecătoresc ori se remit în numerar executorului judecătoresc. Sumele menţionate se depun sau se transferă de către debitor în monedă naţională, precum şi în valută străină, inclusiv în numerar, de către persoanele fizice în cazurile în care Legea nr. 62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară permite primirea/efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a plăţilor şi a transferurilor în valută străină în privinţa datoriei dintre creditor şi debitor.

(3) Executorul judecătoresc depune neîntârziat sumele destinate creditorilor pe contul său curent special.

(4) Sumele încasate în folosul statului se depun de către debitor sau de către executorul judecătoresc nemijlocit în instituţia financiară.

42. Conform art. 41 Cod de executare,

(1) Sumele de pe contul curent special se eliberează creditorului persoană fizică în numerar sau se virează în contul acestuia, iar creditorului persoană juridică i se virează în contul lui.

(2) Numerarul se eliberează creditorului sau unei alte persoane care are mandat sau procură ce confirmă acest drept.

(3) Sumele aflate în contul executorului judecătoresc se eliberează ori se transferă imediat, dar nu mai mult de 4 zile lucrătoare. În cazul transferării sumelor la contul creditorului, creanţa se consideră stinsă din momentul în care suma datorată este înscrisă în contul creditorului.

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT IMPORTANTE ȘI APRECIERA ACESTORA PRIN PRISMA NORMELOR DE DREPT MATERIAL ȘI PROCEDURAL APLICABILE SPEȚEI

43. Din materialele dosarului cauzei se atestă faptul că, la 17 noiembrie 2023, Judecătoria Bălți (sediul central) a emis hotărârea în cauza civilă nr. 2-2346/2023, prin care s-a hotărât:

„ *Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gramațcaia Natalia către Demianova Anna și Demianov Oleg privind partajarea bunurilor proprietate comună.*

*Se determină cotele-părți din proprietatea comună supusă partajării, apartamentul nr. *****, cu nr. cadastral *****; automobilul de model Skoda Fabia anul producerii *****cu nr. de înmatriculare *****; garajul (încăpere nelocativă) amplasat în ***** cu nr. cadastral *****; lotul pomicol (teren) amplasat în *****, nr. cadastral *****, după cum urmează:*

1) *în privința apartamentului nr. *****, cu nr. cadastral *****, se stabilesc urmatoarele cote-părți:*
- *pentru Demianova Anna - 10/24 cote-părți;*
- *pentru Demianov Oleg - 11/24 cote-părți;*
- *pentru Gramatcaia Natalia - 3/24 cote-părți;*

2) *în privința garajului (încăperi nelocative) din *****, cu nr. cadastral *****, se stabilesc următoarele cote-parti:*
- *pentru Demianova Anna - 10/16 cote-părți;*
- *pentru Demianov Oleg - 3/16 cote-părți;*
- *pentru Gramațcaia Natalia - 3/16 cote-părți;*

3) *în privința lotului pomicol (teren) din *****, extravilan, cu nr. cadastral *****, se stabilesc următoarele cote-părți:*
- *pentru Demianova Anna - 10/16 cote-părți;*
- *pentru Demianov Oleg - 3/16 cote-părți;*
- *pentru Gramațcaia Natalia - 3/16 cote-părți;*

*4) în privința automobilului de model SKODA FABIA, anul producerii *****, cu numărul de înmatriculare *****, se stabilesc următoarele cote-părți:*

- *pentru Demianova Anna - 10/16 cote-părți;*
- *pentru Demianov Oleg - 3/16 cote-părți;*
- *pentru Gramațcaia Natalia - 3/16 cote-părți.*

Se dispune partajarea bunurilor proprietate comună între coproprietarii Gramațcaia Natalia, Demianova Anna și Demianov Oleg, după cum urmează:

- *Apartamentul nr.*****, cu nr.cadastral *****, se atribuie în proprietate comună pe cote-părți lui Demianov Oleg și Demianova Anna;*

*Se încetează dreptul de proprietate comună pe cote-părți a lui Gramațcaia Natalia asupra apartamentului nr.*****, cu nr.cadastral *****.*

Se încasaeză în mod solidar de la Demianova Anna și Demianov Oleg în beneficiul lui Gramațcaia Natalia sulta bănească în mărime de 71 250 (șaptezeci și unu mii două sute cincizeci) lei.

- *Automobilul de model Skoda Fabia anul producerii *****cu nr.de înmatriculare *****, se atribuie în proprietate comună pe cote-părți lui Demianov Oleg și Demianova Anna;*

*Se încetează dreptul de proprietate comună pe cote-părți a lui Gramațcaia Natalia asupra Automobilului de model Skoda Fabia anul producerii *****cu nr.de înmatriculare *****.*

Se încasaeză în mod solidar de la Demianova Anna și Demianov Oleg în beneficiul lui Gramațcaia Natalia sulta bănească în mărime de 14 250 (paisprezece mii două sute cincizeci) lei.

- *Garajul (încăperi nelocative) situat în *****, cu nr. cadastral *****, se atribuie în proprietate comună pe cote-părți lui Demianov Oleg și Demianova Anna.*

*Se încetează dreptul de proprietate comună pe cote-părți a lui Gramațcaia Natalia asupra garajului (încăperi nelocative) situat în *****, cu nr. cadastral *****.*

Se încasaeză în mod solidar de la Demianova Anna și Demianov Oleg în beneficiul lui Gramațcaia Natalia sulta bănească în mărime de 10 368,75 (zece mii trei sute șaizeci și opt) lei 75 bani.

- *Lotul pomicol (teren) situat în sat. Fundurii Vechi, r-nul Glodeni, extravilan, cu nr. cadastral *****, se supune vânzării prin licitație, cu distribuirea prețului către coproprietari, conform cotelor-părți deținute, și*

anume, lui Demianova Anna 10/16 cote-părți din preț, lui Demianov Oleg 3/16 cote-părți din preț și lui Gramațcaia Natalia 3/16 cote-părți din preț.

Se încasează în mod solidar de la Demianova Anna și Demianov Oleg în beneficiul lui Gramațcaia Natalia cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 2 181 (două mii o sută optzeci și unu) lei, asistența juridică în sumă de 8 000 (opt mii) lei, efectuarea raporturilor de evaluare în sumă de 6 120 (șase mii o sută douăzeci) lei și efectuarea copiilor rapoartelor de evaluare în sumă de 532 (cinci sute treizeci și doi) lei." (fila dosarului 24).

44. Prin hotărârea suplimentară din 01 decembrie 2023 s-a hotărât:

„*Se încasează în mod solidar de la Demianova Anna și Demianov Oleg în beneficiul lui Gramațcaia Natalia cheltuielile de judecată compuse din cheltuieli de obținerea actelor din Registru de Publicitate (Certificat de proprietate din Cadastru și Registru Transporturilor) în sumă de 653,12 (șase sute cincizeci și trei) lei 12 bani.*"

Din cererea de chemare în judecată și materialele cauzei instanța desprinde că hotărârea nu a fost contestată, astfel devenind irevocabilă la data de 19.12.2023, iar hotărârea suplimentară a devenit irevocabilă la data de 03.01.2024." (fila dosarului 25).

45. La 15 ianuarie 2024 creditorul Cramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie, a depus o cerere către executorul judecătoresc Roman Oleg, cu sediul în mun. Bălți, strada Păcii, 38, privind intentarea procedurii de executare silită a două titluri executortii emise în baza hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul central) nr. 2-2346/2023 din 17 noiembrie 2023 (pct. 43 *supra*) și a hotărârii suplimentare din 01 decembrie 2023 (pct. 44 *supra*). În temeiul acestei cereri, executorul judecătoresc a intentat procedura de executare silită a documentelor executorii menționate.

46. Potrivit tabelului întocmit de reprezentantul reclamantei, avocatul Janu Anatolie, prezent la materialele dosarului (fila dosarului 15), rezultă că suma sultei și altor plăților calculate și dispuse a fi încasate conform hotărârilor judecătorești sus-menționate au fost achitate de către debitorii Demianova Anna și Demianov Oleg, în cadrul procedurii de executare, în contul special al executorului judecătoresc, în tranșe, ultima tranșă fiind achitată la data de 14 mai 2024 în sumă

de 10 621,87 lei, din care de creditorului Gramațcaia Natalia i-a fost eliberată la data de 16 mai 2024 suma de 5 154,87 lei (fila dosarului 14).

47. Faptul că, suma totală de 113 354,87 lei a fost achitată creditorului Gramațcaia Natalia se mai dovedește și prin bonurile de eliberare a numerarului nr. 8527929 din 07.02.2024, 34970867 din 29.02.2024, 27704104 din 22.03.2024, 9162150 din 07.05.2024 și nr. 20550745 din 16.05.2024, anexate la cererea de chemare în judecată. (fila dosarului 10-14; 16-20).

48. La 15 mai 2024 reprezentantul reclamantei avocatul Janu Anatolie s-a adresat cu cerere către executorul judecătoresc Romah Oleg prin care a solicitat din numele creditorului Gramațcaia Natalia calcularea dobânzii în temeiul art. 24 alin. (1) Cod de executare, ca rezultat a întârzierii executării hotărârii judecătorești de către debitorii Demianova Anna, Demianov Oleg (fila dosarului 27).

49. Prin Răspunsul nr. 875 din 21 mai 2024 executorul judecătoresc Romah Oleg a refuzat să calculeze și să încaseze dobânda solicitată, explicând reprezentantului creditorului că, în temeiul art. 24 alin. (1) Cod de executare, cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, până la stingerea acesteia. În acest context executorul judecătoresc a invocat că, debitorul Demianova Anna a achitat ultima tranșă la data de 14 mai 2024, însă cererea reprezentantului creditorului privind calcularea dobânzii a fost depusă executorului judecătoresc ulterior stingerii obligației principale, pe data de 15 mai 2025 (fila dosarului 28).

50. Pe baza circumstanțelor de fapt descrise mai sus, creditorul Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie, s-a considerat îndreptățită să solicite încasarea de la debitorii Demianova Anna și Demianov Oleg a dobânzii ce rezultă din întârzierea executării hotărilor judecătorești menționate în pct. 43-44 *supra*, prin depunerea Judecătoria Bălți (sediul central) a unei cereri de chemare în judecată în ordine generală împotriva debitorilorilor/pârâților Demianova Anna și Demianov Oleg.

51. Prin hotărârea instanței de fond cererea de chemare în judecată a fost respinsă. Nefiind de acord cu această hotărâre, reclamantul/creditor Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie, a atacat-o cu apel, în care reieterează argumentarea poziției sale expusă în cererea de chemare în judecată.

52. Instanța de apel consideră că argumentele apelantei din cererea de apel sunt, nefondate, fiind rezultatul interpretării eronate a cadrului legal ce reglementează domeniul (mecanismul) de încasare a dobânzilor ce rezultă din întârzierea executării hotărilor judecătorești, cu referire la care a fost intentată procedura de executare silită.

53. Astfel, art. 22 alin. (1), lit. g) Cod de executare stipulează expres că, ”*executorul judecătoresc este în drept: g) să calculeze dobânzi, penalităţi, alte sume rezultate din întîrzierea executării unei obligaţii ce decurge dintr-un document executoriu.”*

54. Iar art. 24 alin. (1) din același Cod prevede cu suficientă claritate că, ”*(1)* ***La cererea creditorului****, executorul judecătoresc este în drept să calculeze şi să încaseze dobînzile, penalităţile şi alte sume rezultate din întîrzierea executării, în funcţie de rata inflaţiei şi în conformitate cu art.619 din Codul civil. Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întîrzierea executării* ***poate fi depusă doar executorului judecătoresc*** *ce deţine documentul executoriu* ***prin care se stabileşte obligaţia principală, pînă la stingerea acesteia****. Sumele menţionate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanţa a devenit exigibilă (scadentă) şi pînă la data plăţii efective a obligaţiei cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă şi durata suspendării procedurii de executare, în condiţiile prevăzute de prezentul cod.”*

55. Totodată, alin. (2) al art. 24 Cod de executare prevede că, *”Încheierea executorului judecătoresc se emite, în condiţiile alin.(1) al prezentului articol, doar la momentul încasării/executării sumei obligaţiei principale. Încheierea respectivă este document executoriu şi poate fi contestată în termen de 10 zile de la data emiterii. Încheierea respectivă este executorie după devenirea sa definitivă, numai dacă debitorul nu consimte expres asupra executării ei imediate. Competent*

pentru emiterea şi executarea acestei încheieri este executorul judecătoresc care stabileşte obligaţia principală.”

56. Așadar, din prevederile legale citate *supra* rezultă cert că, la cererea creditorului, **doar executorul judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală**, este în drept să calculeze și să încaseze de debitor/debitori dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării hotărârilor judecătorești, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art. 619 Codul civil, **până la stingerea stingerea obligației principale.**

57. Astfel, la caz, chestiunea privind calcularea și încasarea de la debitorii Demianova Anna și Demianov Oleg a dobânzii rezultate din întârzierea executării de către ei a hotărârilor judecătorești menționate, putea fi efectuată, la cererea creditorului Gramațcaia Natalia, numai de către executorul judecătoresc Romah Oleg și doar în cadrul procedurii de executare a documentelor executorii (titlurilor executorii) indicate în pct. 45 *supra*. Or, în situația în care obligația principală a fost stinsă, iar procedura de executare încetată, Gramațcaia Natalia nu mai este în drept să pretindă pe calea înaintării unei noi acțiuni în justiție împotriva debitorilor Demioanova Anna și Demianov Oleg, încasarea de la ei a dobânzii rezultate din întârzierea executării respectivelor hotărâri judecătorești.

58. În contextul dat, instanța de apel ține să noteze că, în cazul în care creditorul Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie, nu era de acord cu Refuzul executorului judecătoresc Romah Oleg din 21 mai 2024 (pct. 49 *supra*)de a calcula și încasa dobânda de întârziere conform prevederilor art. 24 alin. (1) Cod de executare, conform cererii din 15 mai 2024, dânsa era în drept (urma) să conteste acest refuz în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile articolelor 161-163 Cod de executare.

59. Totodată, distinct de cele menționate mai sus, instanța de apel consideră necesar să evidențieze unele aspecte de drept relevante cu referire la momentul în care obligația principală de achitare a unei sume conform documentului executoriu **aflat în procedură de executare silită** se consideră stinsă/executată, implicit momentul până când creditorul este în drept să depună executorului judecătoresc

cererea privind calcularea și încasarea dobânzii de întârziere în condițiile art. 24 Cod de executare.

60. Astfel, potrivit art. 24 alin. (1) Cod de executare, ***Cererea*** *privind calcularea sumelor rezultate din întîrzierea executării* ***poate fi depusă doar executorului judecătoresc*** *ce deţine documentul executoriu prin care se stabileşte obligaţia principală,* ***pînă la stingerea acesteia****.*

61. Art. 40 alin. (1) Cod de executare stipulează că, *(1) Din momentul intentării procedurii de executare,* ***toate achitările între debitor şi creditor se fac prin intermediul biroului executorului judecătoresc****, cu excepţia cazului în care aceştia încheie o tranzacţie în condiţiile art. 62 din prezentul cod. (2) Sumele destinate creditorilor se transferă de către debitor pe contul curent special al executorului judecătoresc ori se remit în numerar executorului judecătoresc.*

62. Iar art. 41 alin. (3) Cod de executare statuează că, *(1) Sumele de pe contul curent special* ***se eliberează creditorului persoană fizică în numerar sau se virează în contul acestuia****, iar creditorului persoană juridică i se virează în contul lui. (2) Numerarul se eliberează creditorului sau unei alte persoane care are mandat sau procură ce confirmă acest drept.* ***(3) Sumele aflate în contul executorului judecătoresc se eliberează ori se transferă imediat,*** *dar nu mai mult de 4 zile lucrătoare.* ***În cazul transferării sumelor la contul creditorului, creanța se consideră stinsă din momentul în care suma datorată este înscrisă în contul creditorului.***

63. Deci, din conținutul logico-juridic al normelor legale enunțate, rezultă că, **în cadrul procedurii de executare silite** (cu excepția cazului când se încheie o tranzacţie în condiţiile art. 62 Cod de executare) obligația principală se consideră stinsă/executată din punct de vedere juridic din momentul eliberării numerarului creditorului din contul executorului judecătoresc sau, în cazul transferării sumelor la contul creditorului, din momentul în care suma datorată este înscrisă în contul creditorului.

64. La caz, între părți nu a fost încheiată o tranzacție în condițiile art. 62 Cod de executare și, după cum rezultă din materialele dosarului, creditorului

Gramațcaia Natalia i-a fost eliberată/achitată din contul executorului judecătoresc ultima tranșă de bani din suma datorată de debitori la data de 16 mai 2024, conform ordinului de eliberare a numerarului nr. 20550745 din 16 mai 2024 (fila dosarului 14), iar cererea de calculare a dobânzii de întârziere conform art. 24 alin. (1) Cod de executare a fost depusă executorului judecătoresc de creditor la 15 mai 2024 (fila dosarului 27), când procedura de executare era încă pendinte.

VII. Cheltuieli de judecată:

65. În conformitate cu prevederile art. 94 Cod procedură civilă,

(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

(2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.

(3) Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii.

66. În cererea de chemare în judecată, reclamanta Gramațcaia Natalia a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată suportate sub formă de taxă de stat - 153 lei, taxă de timbru - 200 lei și cheltuieli de asistență juridică - 2 500 lei (fila dosarului 2-3; 33; 39-40).

67. Pârâții Demianova Anna și Demianov Oleg nu au solicitat compensarea de cheltuieli de judecată.

68. Având în vedere că cererea de chemare în judecată a fost respinsă, prima instanță corect a respins și cerința reclamantei privind compensarea cheltuielilor de

judecată, or, potrivit art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, cheltuielile de juidecată se compensează doar părţii care a avut câştig de cauză.

69. Apelanta Gramațcaia Natalia a pierdut procesul și în instanța de apel. Prin urmare, acesteia nu i se compensează nici cheltuielile de judecată suportate la examinarea cauzei în instanța de apel (taxa de stat 129,81 lei și taxa de timbru – 200 lei).

70. Intimații Demianova Anna și Demianov Oleg nu au solicitat compensarea de cheltuieli de judecată suportate la examinarea cauzei în instanța de apel, iar art. 94 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă prevede expres că, cheltuielile de judecată se încasează de instanța judecătorească doar la cererea părții care a avut câștig de cauză.

71. Așadar, având în vedere că, hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 06 ianuarie este legală şi întemeiată, completul Colegiului civil va respinge ca nefondat apelul declarat de Gramațcaia Natalia, menținând hotărârea primei instanțe. Or, criticile aduse de apelant, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, percepute din propriul său punct de vedere, nu pot duce la admiterea apelului, în situația în care el poartă un caracter declarativ, lipsind deci temeiuri legale de casare sau modicare a hotărârii primei instanțe.

72. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 276/4, art. 385 alin. (1), lit. a), art. 389 și art. 390 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E :

Respinge apelul declarat de Gramațcaia Natalia, reprezentată de avocatul Janu Anatolie.

Menține hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 06 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Gramațcaia Natalia în contradictoriu cu Demianova Anna și Demianov Oleg, cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului,

judecător Radu Holban

Judecători Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari